

Leon Nieścior

"Ojciec Marian Żelazek SVD, Ojciec Trędowatych", red. Tomasz Szyszko, Warszawa 2008 : [recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 47/1, 172-173

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dwa ostatnie paragrafy, które są głęboko teologiczne, reflektują sprawę grzechu od pierwotnego przez współczesne, które przyjmują przeróżne formy. Tak te indywidualne, jak i społeczne objawy, dotyczą ludzkości i mieszkańcy globu ziemskiego. To swoście negatywna rzeczywistość, która rani człowieka w jego nader współczesnych życiowych sytuacjach. Stąd papież Jan Paweł II w enc. *Centesimus annus* mówił o tzw. strukturach grzechu (CA 38), które destabilizują życie społeczne i moralne w całym świecie. Dillon-Malone uważa, iż nad człowiekiem jest wyciągnięta ręka Boga ze swym błogosławieństwem. Trzeba ją dojrzeć, ująć i postępować tak, jak Bóg mówi, wszak prowadzi świat współczesny już w XXI wieku.

Nie ulega wątpliwości, iż recenzowana praca jest widocznym dodatkiem do kroków w zakresie myśli teologicznej na terenie Zambii. Pośrednio, jej autor pochyla się w stronę socjologii religii, tamtejszej myśli filozoficznej, etyki na tym gruncie, co poszerza i pogłębia podjęty wątek teologiczny. Goethe miał w chwili swej śmierci wołać: *Mehr Licht!*, Więcej światła! Faktycznie praca ta przynosi trochę więcej światła na temat Chrystusa i jego obecności na terenie Afryki, ze szczególnym uwzględnieniem Zambii. Nowe prace, które się ukazują, a które trafiały do recenzenta, byłego pracownika w Kościele Zambii, prowadzą do kolejnych badań i refleksji naukowych w tym zakresie.

Ks. Janusz Gajda

Ojciec Marian Żelazek SVD, Ojciec Trędowatych, pod red. Tomasza Szyszki, Seria: Studia i Materiały Misjologiczne t. 15, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2008, ss. 196.

Wydana książka stanowi pokłosie sympozjum, jakie miało miejsce 22 maja 2007 r. na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Zostały w niej zamieszczone akta sympozjum, w którym zaprezentowano dwa bloki tematyczne. Pierwszy, dotyczący życia i działalności wybitnego misjonarza Indii, obejmował referaty ukazujące, w kolejności: rys biograficzny o. Żelazka, środowisko jego działalności w Indiach, jego pracę misyjną w Sambalpur i Puri, kontynuację jego dzieła. Drugi blok koncentrował się na zagadnieniu promocji osoby i dzieła tego wybitnego werbisty. Kwestię tę ukazały referaty nt. ojca Żelazka jako wzoru Polaka, kandydata do Nagrody Nobla, odbiorcy nagród i osoby-przedmiotu różnych wystaw i publikacji, odbiorcy pomocy Kościoła w Polsce dla jego dzieła, a w końcu kandydata na ołtarze. Ponadto ów drugi blok tematyczny uzupełniono w książce o różne „varia” dokumentujące wspomnianą recepcję działalności ojca Żelazko. Powyższy zbiór referatów, udoskonalonych na potrzeby publikacyjne, zostały poszerzony o dwa inne artykuły, których treści nie prezen-

towano na sympozjum: na temat kontekstu kulturowego pracy misyjnej w Indiach oraz pomocy ruchu „Maitri” dla placówek prowadzonych przez ojca Żelazko. Autorami większości wystąpień byli księża werbiści, najlepiej znający problematykę czy to z tytułu specjalizacji z zakresu misjologii (ks. dr hab. Waldemar Wesoły UWM, ks. dr Michał Studnik „Verbinum”, ks. dr Tomasz Szyszka UKSW), czy z tytułu doświadczenia pracy misyjnej w Indiach (arcybp Rafael Cheenath, ks. Thazhathuveetil Kurian) bądź w ogóle pracy misyjnej (ks. Andrzej Danilewicz), a ponadto – inni specjaliści (ks. prof. Eugeniusz Sakowicz UKSW, dr hab. Jacek Wójcik PAN, Wojciech Góral).

Powstała publikacja w formie pracy zbiorowej została zredagowana przez jego organizatora i referenta, ks. dra Tomasza Szyszkę SVD, adiunkta misjologii na UKSW. Należy podkreślić wysoki poziom edytorski publikacji: zarówno w aspekcie treściowym, językowym, jak i graficznym. Książka, z estetyczną okładką, stanowi duże ubogacenie i ozdobę uniwersyteckiej serii „Studia i Materiały Misjologiczne”, jako jej piętnasty tom. Referaty zagranicznych gości zostały wydane w wersji polsko-angielskiej, zachowując zatem oryginalny język wystąpień. Wszystkie inne prezentacje kończą się stosunkowo obszernym podsumowaniem po angielsku. Książka może służyć za wzorzec publikacji sympozjalnych aktów, uzupełnianych często, jak i tu miało to miejsce, o pomocniczą dokumentację.

Praca ma i ten kościelny walor, że stanowi hołd złożony niezwykłemu misjonarzowi Indii. Sympozjum odbyło się krótko po upływie pierwszej rocznicy jego śmierci. Godna uznania jest szybka reakcja środowiska zakonnego i naukowego na odejście tak zasłużonego apostoła Indii.

Omawiana praca nie jest pierwszą publikacją w Polsce na temat opiekuna trędowatych. Kilka lat przed jego śmiercią powstało kilka książek opisujących bogate dokonania jego życia (W. Kocięcka, H. Kałuża, „*Namaste*”, *ojcze Marianie! z okazji 50-lecia kapłaństwa i pracy misyjnej o. Mariana Żelazka SVD*, Nysa-Chłudowo 1998, ss. 104; J. Krasicki, A. Sujka, *Drogami miłosierdzia. 50 lat posługi misyjnej ojca Mariana Żelazka SVD*, Warszawa 2000, ss. 298; *Szpital pod niebem. Rozmowy z o. Marianem Żelazkiem SVD przeprowadziła Anna T. Pietraszek*, Warszawa 2002, ss. 98). Praca zbiorowa wydana na UKSW pod redakcją ks. T. Szyszki stanowi pierwsze opracowanie sylwetki ojca Żelazka po jego śmierci, a więc ujmuje całość jego życia i działalności. Pozostaje mieć nadzieję, że otworzy drogę do jeszcze gruntowniejszego i obszerniejszego studium. Z pewnością takie powstanie, a okazją dla jego powstania będzie zapewne opracowanie *positio* w procesie – oby! – wyniesienia na ołtarze tego apostoła trędowatych naszego wieku. Ponadto, dla krzewienia dzieł misyjnych, pożyteczne byłoby ujęcie tej sylwetki w sposób popularnonaukowy czy nawet beletrystyczny.